

Marec 2026

Názov projektu: Impact of global crises on Economic Diplomacy in the European Post-Socialist States

Kód projektu: 09I03-03-V04-00072

Program: Plán obnovy a odolnosti

Komponent: 9. Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií

Investícia: 3. excelentná veda

Termín realizácie projektu: 09/2024 - 06/2026

Názov prijímateľa: Univerzita Komenského v Bratislave

Sídlo prijímateľa: Šafárikovo námestie 6, 814 99 Bratislava

Výskumník: Ing. Matúš Bilka, MSc. PhD.

Na prelome rokov 25/26 boli sfinalizované práce na článku analyzujúcom vplyv návštev ministrov zahraničných vecí Česka, Slovenska, Estónska, Litvy a Moldavska na export týchto krajín. Článok bol predložený na publikovanie. Vychádzajúc z dát za roky 2018-2023, sa nám s využitím rôznych ekonometrických metód nepodarilo identifikovať štatisticky významný vplyv návštev na bilaterálny export, ani import analyzovaných krajín. Výsledky však naznačujú, že dlhodobé udržiavané vzťahy, aproximované pomocou frekvencie návštev a prítomnosti ambasád v partnerských krajinách, majú pozitívny vplyv na objem obchodu.

V rámci ďalšej fázy projektu sa zameriavame na prepojenie medzi umiestnením ambasády a obchodom. Viaceré predchádzajúce štúdie a aj naše výsledky z minulosti naznačujú, že medzi obchodom a prítomnosťou ambasády existuje pozitívna asociácia. Avšak identifikácia kauzálneho vplyvu je komplikovaná, nakoľko pravdepodobne existuje obojstranný vzťah medzi premennými. V rozpracovanej štúdii analyzujeme faktory ovplyvňujúce rozhodnutia o otvorení ambasád krajín Vyšehradskej štvorky v zahraničí v období 1989–2024. Pomocou diskretných hazardných modelov skúmame, či a ako zmeny v bilaterálnom exporte ovplyvňujú pravdepodobnosť otvorenia novej diplomatickej misie. Predbežné výsledky naznačujú, že vyšší objem exportu je spojený s vyššou pravdepodobnosťou otvorenia ambasády, čo podporuje predpoklad, že diplomatické siete sú čiastočne formované ekonomickými záujmami štátov. Zároveň zistenia ukazujú, že rozhodovanie ovplyvňujú aj ďalšie faktory, ako napríklad ekonomická veľkosť partnera, úroveň demokracie a geografická vzdialenosť. Výsledky tiež naznačujú heterogenitu medzi krajinami V4, keďže citlivosť rozhodnutí o otvorení ambasád na vývoj exportu sa medzi jednotlivými štátmi líši.

Informácie o Pláne obnovy a odolnosti nájdete na www.planobnovy.sk.